Sønderjylland

Rigsdagsvalget.

Der foreligger nu, skriver „Jyll. Pst." af 14. Jan., fuldstændige Opgivelser om Valget i de tre sønderjydske Kredse, i hvilke der var opstillet danske Kandidater, og vi gengiver derefter det samlede Resultat:

I første Kreds fik Rigsdagsmand H. P. Hansen 11,658 St., den tyske Forenings Kandidat, Dr. Hahn 4972 St., Socialdemokraten Niendorff 1,129 St. og Fredsforeningens Kandidat, Pastor Schmidt 244 Stemmer.

Ved Valget i 1907 afgaves der 10,396 St. paa H. P. Hansen, 5168 paa Dr. Hahn og 784 paa Niendorff.

De Danskes Stemmetal er altsaa forøget med 1262, medens Dr. Hahns er gaaet tilbage med 196.

— I anden Kreds fik Grau 3563 St., Michelsen 7976, Leube 6588, Reventlow 3648 og Hallsen 4134 St.

I 1907 afgaves der 3,249 St. paa Grau, 4,967 paa Duns, 6,241 paa Michelsen, 2,394 paa Reventlow og 6,984 paa Wommelsdorff. Den sidstnævnte, der er nationalliberal, sejrede ved Omvalget.

De Danskes Stemmetal er altsaa steget mod 314 St.

I denne Kreds vil der blive Omvalg mellem Michelsen, der er Socialdemokrat, og Leube, der tilhører det fremskridtsvenlige Folkeparti.

— I fjerde Kreds fik den danske Kandidat Jessen 1,987 St., Schifferer 7,391, Blurick 6,049, A. Jessen (Konservativ) 2,189 og Brecour 2,000 St.

I 1907 faldt der paa Danskeren Jessen 1781 St., paa Leonhart 6,836, paa Brecour 2,084 og paa Feddersen 7,443.

Det danske Stemmetal er altsaa steget med 203 St.

Ved Omvalget staar Kampen mellem den nationalliberale Schifferer og Blurick af det fremskridtsvenlige Folkeparti ,og de danske Stemmer vil da uden Tvivl falde paa den Sidstnævnte.

— — —

I de Artikler, hvori vi fornylig omtalte Udsigterne for det forestaaende Valg, blev der, som det vil erindres, ganske vist gjort Regning paa en Fremgang for det danske Stemmetal; men denne Fremgang turde ikke sættes højere end til ca. 1000 St. Virkeligheden er imidlertid sprunget langt forbi den optimistiske Beregning: Fremgangen blev ikke 1000 Stemmer, men 1,779, eller ca. 80 pCt. større end haabet. Det samlede danske Stemmetal er derved naaet op til 17,208 eller til samme Højde som sidst i Halvfjerdserne.

Selvfølgeligt har dette Resultat vakt den største Glæde i Sønderjylland, og Glæden er ikke mindre paa denne Side af Kongeaaen. I al den berettigede Pessimisme, hvormed man kun kan tænke paa det danske Folks Fremtid, virker det styrkende, dette Vidnesbyrd om Danskhedens uknuede Modstandskraft overfor Forfølgelse og Undertrykkelse.

— — —

Hadersleb, 13. Januar. „Dannevirke" skriver i Dag:

Den Sejr, vi i Aftes lige efter Valget næppe kunde tro paa, er nu en Kendsgerning. Resultatet er i faa Ord dette: Vi har haft en glimrende Fremgang over hele det egentlige Nordslesvig i By og paa Land. Ved vor Sydgrænse er der desværre en lille Tilbagegang paa henved 50 Stemmer. Dette vil dog ikke svække det Helhedsindtryk, at Danskheden vaagner og sylkes i stadig stigende Grad paa sine gamle Enemærker, medens Tyskheden inden for den store 1. Valgkreds er i Tilbagegang. Det maa nemlig slaas fast, at overfor den betydelige dansk Stigning staar tydelige tyske Tab. Tyskerne har ved Hjælp af Stemmerne paa Pastor Schmidt lige holdt Stillingen fra 1907; men selvfølgelig burde de ogsaa have haft et Fødselsoverskud, for slet ikke at tale om den store Indvandring af Embedsmænd. Denne Standsning kunde vi ikke vente. Den er kommen som en Overraskelse, og i Øjeblikket har vi kun den Forklaring, at den skyldes den almindelige Misfornøjelse med Dr. Hahns Kandidatur.

Den tyske Fredsforening henvender sig til Indenrigsministeren paa de hjemløses Vegne. I det sidst udkomne Hæfte af Fredsforeningens Tidsskrift „Stimmen aus Nordschleswig" oplyses, at Foreningens Formand, Pastor Schmidt, i Efteraaret har henvendt sig til det preussiske Indenrigsministerium i Sagen vedrørende de Hjemløse. Der gøres i Skrivelsen først Rede for Mads Egholms Forhold. Derpaa hedder det i Henvendelsen:

„Mens den tyske Offentlighed — efter Avisrøsterne og Den tyske Forenings Udtalelser at dømme — for Flertallets Vedkommende godkender Myndighedernes Fremfærd og anser de beklagelsesværdige Enkeltpersoner som Ofre ikke for de preussiske Myndigheder, men for den danske Agitation mod Statens Autoritet, formaar undertegnede Forening ikke at undertrykke en Følelse af, at ikke blot de Paagældendes og deres politiske Meningsfæller, men ogsaa vide tyske Kredse levende Retsfølelse krænkes ved Gennemførelsen af denne rent formelle, ikke engang skrevne Ret. Derved lider atter Statens Autoritet efter vor Mening Skade og arbejder man den danske Agitation i Hænde.

Vi beder Deres Excellence om at ville virke hen til, at Hjemløshedsspørgsmaalet først ordnes almindeligt ad folkeretslig Vej, før der gaas frem mod Enkeltpersoner, og vi beder endvidere Deres Excellence om at standse den allerede i enkelte Tilfælde indledede Fremfærd, indtil der er truffet en saadan Ordning."

Pastor Schmidt meddeler endvidere, at Foreningen ikke har modtaget noget Svar, men han henviser til det Svar, som Mads Egholm selv har faaet fra Ministeren. Derpaa skriver Præsten i Vodder:

„Kampen er i enhver Henseende utiltalende. Man kan som Tyskere ikke være glad for, at Preussen ikke vil gaa med til at skabe en sikker Ret her. Man kan ogsaa kun med Beklagelse se paa, hvorledes Folk som Mads Egholm rives bort fra deres daglige Syssel, proklameres som Repræsentanter for de hjemløses Klasse og udsættes for at komme helt ud af Ligevægten. Sikkert er det: Man kunde vanskeligt have tænkt sig en bedre Forberedelse af Valget for Danskerne."

Fred.

Tirsdag Aften, skriver „Mm." af 6. Jan., døde endelig efter lang Tids haarde Lidelser Mads Egholms gamle Svigermoder. Det er med underlige Følelser, man modtager Budskabet om dette Dødsfald. I over et halvt Aar har denne gamle Kvinde af Folket været mærket af Dødens Komme. Langsomt tæredes hun hen, og Lidelserne tiltog Maaned efter Maaned. Men samtidig med de legemlige Lidelser blev det fattige Hus, hvor hun søgte den sidste Hvile for at finde Pleje paa Sottesengen, hjemsøgt af anden uforskyldt Nød. Hendes Svigersøn, Hjemmets Forsøger, toges bort fra sit gode Arbejde, udvistes af Landet og kastedes i Fængsel, da han vendte tilbage.

Da der i danske Blade henvistes til, hvor stor Nøden var i den hjemløses Familie, havde tyske Organer endog Mod til at spotte den afdøde gamle paa Dødslejet.

Men selv om hun kun var en enfoldig Almueskvinde, som aldrig har attraaet at komme til at spille en Rolle i det offentlige Liv, vil mange ved hendes Baare mindes det Mod og den Selvbeherskelse, hun udviste under Hjemsøgelsen. Der var aldrig Tale om, at der maatte tages Hensyn til hende. Selv om hun laa og stred og vaandede sig under de utaaleligste Kræftsmerter, opmuntrede hun stadig Svigersønnen til ikke at give efter.

Hun laa paa sit Dødsleje og hørte Dørene gaa. Det var Budene, som bragte Fængselsordrerne til Hjemmets Forsørger og Breve fra de preussiske Myndigheder om, at Familiefaderen ikke kunde vente nogen Skaansel.

Da bad hun til Gud om at blive udfriet, for at hendes Sygdom ikke skulde gøre Nøden i de smaa og fattige Stuer alt for stor og tynge Familien saaledes, at selv den stærkeste maatte bøje sin Ryg.

Hendes Bøn er bleven hørt. Mangen Stormand faar et Eftermæle for Ting, der har haft mindre at betyde. Det er derfor nok værd, nu da hun omsider har fundet Fred, ogsaa at mindes denne jævne Smaakaarskvindes heltemodige Udholdenhed under de trangeste Forhold.

I en Oversigt over 1911 i „Mm." af 6. Jan. skrives bl. a.:

Frimenighedernes Aarsmøde afholdtes den 17. September i Hadersley. Der deltog over 400 Personer, og til Mødet var indbudt over 100 Gæster fra de øvrige Frimenighedskredse. I Kristuskirken talte Præsterne Lycke af Rødding og Poulsen af Bovlund. Om Eftermiddagen, da Mødet fortsattes i Forsamlingshuset, drøftedes Ritualet ved Daab og Nadver, og Brudevielsesritualet strejfedes. Nogen Beslutning om Forandring toges ikke; det overlodes til de enkelte Menigheder at tage Bestemmelse herom.

Angiveri. Det statsunderstøttede Blad „Schleswigsche Grenzpost" optræder nu daglig, skriver „Mm." af 5. Jan., som offentlig Angiver. I Forgaars henledte det Myndighedernes Opmærksomhed paa nogle nordslesvigske Soldater, der havde deltaget i en uskyldig Fornøjelse i Jels Forsamlingshus. I Numret for i Gaar henstiller det samme Blad til Statsadvokaten at rejse Sag mod „Hejmdal" for en Omtale af Konfirmationen i Kiel.

Toftlund.

Vaadeskud. Nytaarsskydningen **i det.** Sidst i September lagde Maler Breyer en Kartoffel i en Hob Affe, Køkkenaffald og Murrester. Da han Torsdag før Jul vilde have Hoben ud paa sin Havejord fandt han en Kartoffelstamme med 10 store og og gode Kartofler, der tilsammen vejede omtrent 3 Pund.

Toftlund. Vaadeskud. Nytaarsskydningen var saa voldsom, som ingen Sinde før. En ung Mand her fra Byen skød en Tjenestepige med et Revolverskud i Benet, saa hun maatte føres til Sygehuset i Gram.

Korrespondancer

Eugene, Oregon.

Da vi sidst lod høre fra os, var der dem, som deraf fik det Indtryk, at her maatte nok være mindre behageligt at bygge og bo, naar alt kom til alt.

Der blev nemlig i vor Korrespondance gjort opmærksom paa det ofte uheldige i at forlade et gammelt Hjem, hvor man havde det godt baade i aandelig og timelig Henseende, og at Folk, som maatte forsøge sig andet Sted, altid burde belave sig paa en Del Ubehageligheder. Og derudfra sluttede man saa, som sagt ovenfor, at vi havde det slemt.

Men for det første var dette om Ubehagelighederne osv. ikke sagt eller ment med særligt Hensyn til at rejse her til Eugene, men kun med Hensyn til Forandring af Opholdssted i Almindelighed.

Og dernæst var Stykket slet ikke beregnet paa Læsning mellem Linierne.

Thi det skal da siges med Sandhed, Gud til Ære og Pris, vore Venner og Medarbejdere til Trøst og Glæde, at vi har det virkelig godt her i den danske Koloni ved Eugene. Det var Synd at nægte det.

Der er vist en Del, som ikke endnu ved, at vi er Kolonister. Man spørger af og til, om vi befinder os i Byen eller paa Landet. Men nogle bor i Byen, andre bor paa Landet, og atter andre befinder sig i en Mellemtilværelse, idet Byen er ved at naa ud til dem. Kommer man til Eugene, skal man blot følge Hovedlandevejen vestud, ad hvilken man vil finde danske Haandværkere og danske Farmere af og til paa begge Sider.

Og omsider vil man ogsaa støde paa den danske Kirke, som ligger midt i Kolonien. Er det paa en Søndag Formiddag, vil man kunne træffe den danske Befolkning der. Thi i Kirke maa man. Faar man Søndagsfremmede, skammer man sig ikke ved at byde dem at gaa med. Søndag er jo Vor Herres Dag. Men er det en Søgndag, ja saa ligger Præsteboligen lige ved Siden af Kirken, og man kan dristig gaa op og banke paa Døren; thi baade Præsten og hans Kone ligner de andre danske deri, at Husets Dør gaar paa lette Hængsler, naar det gælder at øve Gæstfrihed.

Eugene By har længe drømt om yderligere at udvide sig. Nu ser det ud til, at Drømmen skal opfyldes. Jeg ved ikke, hvor mange Baner den skal faa gennem sig og udenom sig. Men ud gaar det over hele vor ganske Kolonis lige fra P. Larsen, som faar Sporvognen mellem Hus og Stald og helt ud forbi J. P. Nielsens paa Oak Hill, dels med Sporvogne og dels med Baner over H. Bertelsens, Chr. Bertelsens H. Jensens, J. Olsens C. Madsens, Fred. Jørgensens, H Larsens, B. Petersens og maaske flere af vore danske Farmeres Jorder.

Om vi ikke er ked af det? Nej, for det viser sig, at disse Bane- og Sporvognsselskaber har Forstand paa, at Landet er noget værd, hvilket det visselig ogsaa er. Tid efter anden vil her ogsaa komme flere af dem, der vil nøjes med ganske smaa Farme og drive deres Jord, som Bønderne gør det i Danmark. Her er enkelte af vore Folk, som endnu har omkring ved Hundrede Acres ag derover, og som nok vil sælge noget, men helst til Danske.

Vejret er helt fortræffeligt, selv om vi er lige midt i Regntiden. Robin løber og tripper omkring ude paa Græsplænen. Solen skinner, og vi kører lidt ud. Niels Nielsen gaar og saar grøn Havre eller Hvede, hvad det nu er. Vi møder Mr. Elgaard, som er ude at køre for nogle Slægtninge fra Øsien, der vil slaa sig ned her. De smiler ad Solskinnet og det milde Vejr, for: „uha! hvor var det koldt i Øsien nu."

I Menighedsarbejdet gaar det os ogsaa vel. At Guds Riges Fjende, den lede Satan, skulde lade os arbejde aldeles uforstyrret, var der vel ingen, der ventede; og selv om han forsøgte at forstyrre os fra Sider, hvor vi mindst ventede det, saa løb vi dog ikke vor Vej, men stod ham imod. Gud var med os, og Menigheden voksede sikkert mere end netop i Tal. „Sin Menighed har Kristus kær."

Vi holdt Aarsmøde den 5. Jan. „Det gaar aldrig, naar I giver Kvinderne Stemmeret", mente en og anden. Men det gik nok saa godt. Et Par af Styresseslemmerne blev afløst. H. Larsen valgtes til Formand og Fred Jørgensen til Sekretær i Stedet for D. P. Ohlsen, som bad sig fri. H. Jensen blev Diakon i Stedet for H. Larsen. Nogle var indmeldt til Optagelse. Søren Jensen udmeldtes.

Menighedens Pengesager var i ganske god Orden. Foruden Præstelønnen, der sidste Aar var forhøjet med 200 Doll., og alle Regninger betalt og flere Hundrede Doll. ydet udadtil, var der just saa stort et Overskud, at vi kunde gøre kort Proses med vor Ligning til Skolekassen i Blair og sende $53.

Menighedens Kvindeforening har ogsaa arbejdet troligt i det svundne Aar og givet hele Fortjenesten bort i Guds Navn.

(Sluttes paa Side 8.)

Kvitteringer.

Til Japanmissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 4	$2041.40
Westbrook, Me., Ungdomsforeningen	10.00
Warrens, Wis., Kvindeforeningen	10.00
Northfield, Minn., St. Peters Mgh.s Kvf.	5.00
Eugene, Ore., Kvf. $5, Mrs. A. S. Miller, Mrs. Thoreby hv. $1.	8.00
Dane Valley, Mont., Eben, Ezer Kvf.	3.00
Parlier, Calif., A. P. Petersen	5.00
Blair, Nebr., Offer fra Søndagsskolen	8.82
Waupaca, Wis., Vor Frelsers Mgh. Fr. Christensen	3.00
Tilsammen..	$2094.22

Til Indianermissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 4	$703.34
Westbrook, Me., Ungdomsforeningen	5.00
Northfield, Minn., St. Peters d. I. Mgh.s Kvf.	5.00
Selma, Cal., Pella Mgh. Søndagsskolens Offer ved Juletræet	12.70
Hampton, Nebr., Søndagsskolen	12.25
Luck, Wis., H. P. Christensen	1.00
Parlier, Cal., A. P. Petersen	1.00
Waupaca, Wis., Vor Frelsers Mgh. Fr. Christensen	2.00
Tilsammen..	$742.29

Til Alderdomshjem.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 49, 1911.	$8.00
Council Bluffs, Ia., Bethania ev.-l. Kvindeforening	3.35
Tilsammen..	$11.35

Til Mormonmissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 4	$153.45
Westbrook, Me., Ungdomsforeningen	5.00
Jewell, Ia., Pastor Falck	1.00
Northfield, Minn., St. Peters Mgh.s Kvf.	3.00
Luck, Wis., H. P. Christensen	1.00
Tilsammen..	$163.45

Til Skolekassen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 4.	$1043.76
Eugene, Oregon, Bethesda Mgh.	53.00
Jewell, Ia., Pastor Falck	2.00
Northfield, Minn., St. Peters Mgh.s Kvf.	3.00
Blair, Nebr., Miller Munk	1.00
Hamlin, Ia., M. C. Mortensen, Niels Rottenborg, Geo. Kyhnn hv. $2; Geo. Aagaard, Hans P. Petersen, L. C. Lauridsen, Hans Mortensen, Hans Rottenborg, Erik J. Olsen, Geo. Henriksen, Peter R. Nissen, Hans Frederiksen, Millie Rottenborg, Peter E. Mortensen, Hans Aagaard hv. $1; George Spirup, Anders Mikkelsen, Mrs. Karen Mortensen hv. 50c	19.50
Tilsammen.....	$1122.26

Jubilæumsgaven:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 4	$17674.26
Fra en gammel Elev paa Trin. Semi. med Tak for al Velsignelsen modtaget der	100.00
Coulter, Ia., Christian Andersen	10.00
Moorhead, Ia., Niels Stork, A. C. Johnsen hv. $10.	20.00
Norma, N. Dak., Jens Rosendahl $10, Jens Hansen $5, Johannes Jensen $2	17.00
Standard, Alta., Canada. Jens Rasmussen $10, M. C. Jensen $4, C. N. Dahl $3, Marius Jensen $5, Axel Larsen, Marius Nielsen, L. C. Petersen hv. $2	28.00
Neenah, Wis., L. P. Nielsen	5.00
Blair, Nebr., Miller Munk	2.00
Tilsammen.....	$17856.26

Blair, den 25. Jan., 1912.

Otto Hansen.
Kass. for „Den fore. d. ev.-l Kirke i Am."

TO NYE BØGER FOR BØRN.
Af H. P. Hansen
Redaktionssekretær ved „Kristelig Dagblad".

1. Den gode Hyrde
i Billeder og Tekst. 22 Sider i smukt Omslag
Pris 10 Cents.
2. Evangelisten blandt Profeterne
Fortalt for større Børn. 32 Sider med Billeder i illustreret Omslag
Pris 15 Cents.

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
BLAIR, NEBR.

COPENHAGEN SNUFF

GARANTI FOR KVALITET OG RENHED.

COPENHAGEN SNUFF er tilberedt af den bedste, gamle, rige, stærke aromatiske Bladtobak, til hvilke kun saadanne Ingredienser er tilsat, som er naturlige Blandingstoffer til Bladtobak og absolut rene Aroma-Ekserakter. Snusmalingsprocessen bibeholder Tobakkens gode Egenskaber, og alle de bitre Stoffer og Syrer, som findes i naturlig Bladtobak borttages.

COPENHAGEN SNUFF ER DEN BEDSTE BAADE TIL SKRAA OG SNUSNING.

Facsimile af Garanti i hver. Forlang Copenhagen Snuff.

WEYMAN-BRUTON COMPANY
50 Union Square, North, New York.